

## Namazın Ferde ve Cemiyete Kazandırdıkları (devamı)

### Namazın, Kalbî Huzuru Temin Etmesi

Müminin, namazlarını şuurlu olarak eda etmesi, onun düzensiz hayatına bir düzen, dağınık kalbine bir denge ve insicam getirecek, perişan hislerini ayağa kaldırıp bulanık yönlerine de bir ışık saçacaktır. Ve o, bu sayede doğru görme, doğru düşünme, doğru konuşma imkânını elde edecektir. Günde beş defa Rabbin huzuruna gelinip şuurla eda edilen namaz, Allah'ın izniyle bütün bunları insana kazandıracak mahiyettedir. Namaz, bu manaları hem taşır hem de tekeffül etmiş durumdadır.

Evet, müminin hudu ve huşû içinde eda ettiği namaz, gerçek namaz olacaktır. Ama huşuun temini için bir kısım şartlar vardır; evvela huzur-u kalb lazımdır; sonra bir tefehhüm, yani meseleyi kavrama; sonra da bir recâ ve ümitle Rabb'e bel bağlama.. daha sonra da utanma ve sıkılma havası içinde Rabbin huzuruna gelme.

Evvela, huzur-u kalb nedir? Huzur-u kalb, namazda söylenip ifade edilen bütün bu manaların dışına çıkmamaktır. Zaten "huzur" Arapça manası itibariyle; "hazır olma", "hazır bulunma" demektir. Avamca ifadesi ile, çarşıya pazara çıkarken cüzdanınızı yanınızda taşıdığınız gibi, namazda kalbinizi yanınızda taşımanız demektir. Zira Allah indinde geçer akçe bir şey varsa, o da kalbdır. Siz, kalbinizi O'na verecek, karşılığında da O'nun rahmet ve rızasını alacaksınız.

### Namazın İçtimâî Bir İbadet Olması

Ferdî ve ruhî bir ibadet olduğu kadar, namazın sosyalleştirici bir yönü de vardır. Özellikle farz namazların cemaatle kılınmasının lüzumu, ondaki içtimâî muhtevanın boyutunu göstermesi bakımından önemlidir. İslâm'da camilerin, tarih boyunca Müslüman ferdlerin sosyalleşmesinde büyük hizmetleri ve rolü olmuştur. Zira camiler yalnızca ferdlerin namaz ibadetlerini ikame etmeleri için inşa edilmiş değildir. Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), Medine'ye hicret ettikten sonra orada mescidi inşa ettiğinde, Müslümanların bugünkü ifade ile plan ve projeleri, ferdî, ailevî, sosyal ve uluslar arası (diğer kabile ve devletlerle arasındaki ilişkileri adına bütün sorunları mabedde görüşülüyor, istişare ediliyor ve karara bağlanıyordu. Belki daha sonraki yüzyıllara damgasını vuracak olan ilmi faaliyetlerin ve halkaların da merkezi konumuna yükselecekti. İlim ve medeniyetin ilk çekirdekleri, denebilir ki buralarda atıldı. İslâm medeniyetine bir mabed medeniyetidir de denebilir. Mabed, ibadet edilen yer demektir; ama topluca, cemaat halinde ifa edilen ibadet mahalleri, aynı zamanda Müslüman bireylerin sosyalleş-mesinde ve kamusal bir şuur edinmelerinde temel fonksiyonlar icra etmiştir. Bu bakımdan namaz, İslâm'da yalnızca bir ibadet değildir. Bireylerin sosyalleşmesinde ve ilk şehir ve kentlerin oluşmasında merkezi bir rol oynamıştır. Bilindiği gibi İslâm'da ilk şehirler, camiler etrafında örgülenmiştir.

### Namaz İnsanlar Arası Eşitliği Sağlar

İslâm-ibadet sisteminin amaçlarından birisi de insanlar arasındaki farklı toplumsal statü gruplarını ve sınıfsal yapıları refüze ederek, mahviyet ve tevazu etrafında eşitleyen bir sosyal model oluşturmaktır. Fakir-zengin, efendi-köle, bilgin-cahil, aristokrat ya da orta halli, memur-sivil, devlet başkanı ve sıradan bir vatandaşı aynı safta ipe dizercesine eşit bir statüye kavuşturmasıdır. Sınıf çatışmalarıyla ilgili kavgalar, insanlık tarihinde nasıl kanlı olaylara, siyasi, kültürel ve etnik gettoların oluşmasına hizmet etmiştir? Bunu Batı'nın tarihinden bilmekteyiz. İslâm tarihinde bu anlamda bir çatışmadan ve farklılaşmadan söz edilemez. Bunun sebeplerinden birisi ve belki de en önemlisi, cemaat halinde kılınan namazların bireylere kazandırdığı kardeşlik ve eşitlik ruhudur. Çünkü her inanmış, kültürel ve sosyal mevkii ne olursa olsun, birlik, beraberlik, ortak düşünce ve hazzı bu namazlar sayesinde elde eder.

### Namaz Müminin Miracıdır

Namaz, insanı hakikî insanlığa götüren nurani bir helezondur. Namaz müminin miracıdır. Namazın hakikatini, bir Müslüman'ın hayatındaki yerini, önemini, namaz öncesi konsantrasyonu ve nasıl bir mirac olduğunu anlamak için Muhterem Fethullah Gülen hocamızın "Namaz" yazısıyla sizleri baş başa bırakıyor ve Yüce Mevla'dan bu yazıda gösterilen namaz ufkuna bizleri ulaştırmasını niyaz ediyoruz.